

4108

155. ÅRGANG
NR 41/ 27 NOVEMBER 2008
LØSSALG KR 49,50

TEKNISK

NY
REKORD:
284 000
LESERE

WWW.TU.NO NORGES FREMSTE PÅ TEKNOLOGI

UKEBLAD

- ✓ Blir styrt som filialer fra Oslo
- ✓ Frykter tap av arbeidsplasser
- ✓ Tillitsvalgte lei av arrogansen

OPPRØR MOT STATKRAFT

Side 24

**PER TERJE VOLD I OLF:
– Oljenæringen
redder Norge**

Side 30

**Norsk «spionfly»
veier 15 gram**

Side 14

**Bygger eNorge
med Microsoft**

Side 38

CV-ene som gir deg jobb Side 84

7 SIDER KARRIERE

IT

Satser på norsk teknologi i USA

Venter på Obama

**Prisbelønnet informasjons-
teknologi utviklet i Halden kan
få et oppsving med USAs nye
president.**

TEKST OG FOTO **ESPEN ZACHARIASSEN**
espen.zachariassen@tu.no

HALDEN: – George W. Bush sa nei til Kyotoavtalen. Barack Obama ser ut til å ha en annen innstilling, og det kan bety innpass for vår teknologi, sier Knut Johansen, styringsgruppeleder for IT- og energiklyngen Halden Center of Expertise (COE).

Eventyr

Rosingprisen for Grønn IT har fått en sentral plass i de tidligere lokalene til Norske Skog Saugbruksforeningen. På det meste sysselsatte treforedlingsbedriften 2500 mennesker. I dag har 1500 holder sitt virke innenfor IT i grensebyen.

Halden Center of Expertise

- Har sprunget ut av forskning og utvikling innenfor energiomsetning ved Institutt for energiteknikk (IFE).
- Består av 40 bedrifter, IFE, Høgskolen i Østfold og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) på Ås i Akershus.
- Samlet omsetning 1,5 milliarder kroner

Eventyret startet med forskning og utvikling på energiomsetning ved Institutt for energiteknikk fra midten av 80-tallet. Forskning, utdanning og næringsliv har vokst til en næringsklynge med verdens første kraftbørs på samvittigheten.

Klyngen består av Halden CoE med drøyt 40 bedrifter, forskning med IFE og Østfoldforskning, i tillegg til utdanning ved Høgskolen i Østfold og Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås.

Bærekraftig

Næringsklyngen har i flere år drevet energirelatert forskning og utvikling

med leveranser av systemer for energibørser og handelssystemer for energi- og kvotehandel til energiselskaper i Europa, USA og Australia. Selskaper som NordPool, Statkraft, StatoilHydro og Electricitè de France, EON står på kundelisten.

– Målet vårt er å bygge opp verdensledende forskning og utdanning knyttet til energi, energirelaterte råvarer og klimakvoter. På den måten kan vi bidra til reduksjon av klimautslipp og til videre bærekraftig næringsutvikling, sier Johansen.

I forrige uke ble arbeidet belønnet

Passer på digital-TV over hele

Fra å være et forskningsprosjekt i Telenor for å levere TV til Svalbard og oljeplattformen i Nordsjøen, er Conax blitt en av de store leverandørene av sikkerhetsløsninger for digital-TV.

TEKST OG FOTO **ODD RICHARD VALMOT**
orv@tu.no

Finanskrisen kommer neppe til å ramme Telenor-eide Conax. All erfaring tyder på at folk ser mer på TV i dårlige tider. Den raske digitaliseringen av fjernsyn over hele verden gjør også sitt til at selskapet kan se lysere på fremtiden enn andre norske eksportbedrifter. For det er eksport det handler om hos Conax. Mens 90 prosent av omsetningen var innen-

lands i 2001, og bare 10 prosent eksport, er tallene omvendt i dag.

– Selv om det ropes på sikre løsninger for innlogging i banker og til det offentlige, er det først og fremst betal-TV som driver utviklingen av sikkerhetsløsninger på smartkort, sier adm. dir. i Conax, Berit Svendsen.

Livsviktig

Å beskytte nøklene i denne bransjen er svært viktig for TV-selskapene. I Tysk-

land gikk det store selskapet Premiere veldig dårlig fordi noen klarte å knekke de digitale nøklene. De er ikke alene. Det er TV-selskapenes store skrekk at noen kopierer nøkkelen til bakkdøra hvor alt innholdet ligger.

– Dette skjer alle før eller siden, men det er alltid de eldste kortene som knekkes av hackere. Vi bruker betegnelsen hackerer, ikke pirater. Det siste blir de ikke før de begynner å omsette kortene hvor koden er knekket. Vår produktutvikling kan kanskje sammenliknes med å løpe opp en trapp. Vi må holde oss to, tre trappetrinn lenger opp, på et høyere krypteringsnivå enn hackerne. Hvis kortet trues, kan vi

LØFT: Styringsgruppeleder Knut Johansen satser på opptur for energihandelsteknologi etter at næringsklyngen sikret seg Rosingsprisen for Grønn IT. FOTO: ESPEN ZACHARIASSEN

med Rosingsprisen fra Dataforeningen, i kategorien for Grønn IT.

Miljøet fikk prisen for å ha videreutviklet energihandelssystemer til løsninger for handel med klimavoter.

Slike løsninger er svært viktig for å skape et fungerende marked for omsetning av klima-

relaterte produkter og gjennom dette et bedre miljø.

Maktskifte

– Med maktskiftet i USA neste år ser vi muligheter for at handel med klimavoter og andre virkemidler kan få et løft, sier styringsgruppelederen.

Til nå har slik handel vært liten i USA. President Bush sa nei, men noen stater har valgt å innføre kvotehandel på egen hånd. Her har Halden COE levert systemer.

– I dag foregår det meste av handelen i Europa. Men Obama har gitt signaler som kan bety kvotehandel også i USA, tror Johansen. •

verden

enten bytte programvare på det eller bytte hele kortet. Men vi kan ikke regne med at et smartkort er sikkert nok i mer enn fem år. Jobben vår er å ligge foran og det har vi klart til nå, sier markedsdirektør i Conax, Geir Bjørndal.

Vekstbransje

Den raske digitaliseringen av TV har gjort kryptering og sikkerhet til en stor vekstbransje. Over hele verden produseres det årlig rundt 100 millioner smartkort, som brukes av kabel-, satellitt-, og bakkenettoperatører, og tallet øker raskt.

– Vi økte kortproduksjonen med femgange-

IKKE LENGRE: Det er strenge sikkerhetskrav i Conax. Adm. direktør Berit Svendsen og markedsdirektør Geir Bjørndal slipper ingen inn i det aller helligste rommet der smartkortene produseres.

ren mellom 2004 og 2007, og regner med å erobre rundt åtte prosent av markedsveksten i verden i år. Vi er godt posisjonert i forhold til de nye vekstmarkedene i Kina, India og i Sør-Amerika, og har såvidt startet opp på det store nordamerikanske markedet. I India har vi nå en markedsandel på 50 prosent, og dette markedet nesten dobler seg årlig. Av våre 180 ansatte arbeider 40 utenlands. Til sammen er

de i underkant av 300 kundene fordelt på hele 70 ulike land, sier Svendsen.

Digitale pirater går tøffere tider i møte. Det neste er at mottakeren kan utstyre filmer og programmer med digitale vannmerker.

– Det betyr at de som legger ut kopiert materiale på nettet, også legger ut noe som kan spores rett tilbake til deres egne mottakere, sier Bjørndal. •

TV DIGITALISERER

- Antall husstander med TV i verden: 1,5 milliarder
- Antall husstander med digital-TV i verden: 350 millioner
- Økning i husstander med digital-TV i verden i år: 60 millioner
- Økning i husstander med digital-TV i verden til 2013: 300 millioner